

Головним документом, що має визначати правила прокурорської етики стане Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури.

Список використаних джерел

1. Про прокуратуру: Закон України 14.10.2014 № 1697-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступ : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
2. Сергеич П. Искусство речи на суде / Сергеич П. – М. : Юрид. – 1988. – 366 с.
3. Щодо покращення організації участі прокурорів у судах [Електронний ресурс]. – Режим доступ : <http://document.ua/shodo-pokrashannja-organizaciyi-uchasti-prokuroriv-u-sudah-doc9459.html>

Кудерміна О.І., завідувач кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, доктор психологічних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИКО-ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Сучасна українська держава задекларувала чітке прагнення рухатися в напрямку європейських цінностей та стандартів громадянського суспільства. Зазначене передбачає створення розвинутого суспільства. Розвинутому суспільству необхідна правова держава, але ж такою може вважатися лише та, що говорить з власними громадянами та їх об'єднаннями мовою права. Тобто визнає, закріплює та гарантує певну міру їх свободи та рівності, при цьому не тільки по відношенню один до одного, але й (що головне), по відношенню до держави. Інституціональними способами втілення даної вимоги є послідовна реалізація принципу «розподілу влади», чітке нормативно-правове визначення засад діяльності судової влади в державі з одночасним розширенням сфери судової юрисдикції,

втілення взаємної відповідальності держави та особистості тощо.

Визнання формальної рівності основним принципом регулюючого впливу, а також міра, норма рівності та свободи залежать не від «доброї волі» держави чи «думки прогресивної частки суспільства», а від «співвідношення сил» держави та громадського суспільства, яке має прояв у процесі політичного життя. Тому істинне демократичне суспільство не може бути введено ніякими політичними деклараціями та законодавчими актами. Воно вагомим чином залежить від стану політико-правової свідомості суспільства, наявності та закріплення в ньому відповідних політико-правових знань, цінностей та навичок.

Особливої значущості політико-правова свідомість населення набуває в переломні епохи, коли суспільство знаходиться в точці переходу від одного стану до іншого та стоїть перед необхідністю вибору подальшого напрямку розвитку. Водночас, за лаштунками залишається аксіома, що здійснення крутого повороту в економіці та політиці потребує досить серйозної перебудови соціального мислення. Причому інституціональну структуру змінити можна відносно швидко, принаймні швидше, ніж сформовану нею свідомість, якій необхідний певний час для адаптації до нових відносин. Зазначимо, що цей процес завжди є тривалим та болючим. Він досить далекий від «лубочної» атрибутики європейського шляху розвитку держави, який скрізь пропагується сьогодні в засобах масової інформації.

В межах «жорсткої» політичної системи переважно формується «жорстка» модель політико-правової свідомості суспільства. Різде зняття жорстких обмежень, до яких населення вже «звикло» (навіть якщо це відбувається по ініціативі «знизу») не призводить зразу до панування демократичного порядку. На першому етапі «демократизації» політична система неминуче втратить керованість. Потім почнуться відтворюватися управлінські структури досить нагадуючи старі, тільки що зруйновані, навіть в більш жорстких формах.

Загальновідоме, що проблема «переломного моменту» в розвитку політичної системи вкрай складна та однозначних рішень немає. Найбільш небезпечний період всюдозволеності, повного безвладдя. Навіть шлях поступового, повільного, «дозованого» зняття обмежень не завжди веде до переорієнтації політико-правової свідомості та прискорення демократичної практики.

Ще наприкінці 70-х років ХХ століття В.О. Ядов відзначав, що помилкова, не відповідна новій ситуації, соціальна установка особистості може змінитися тільки якщо нова ситуація змістовно достатньо різко відрізняється від тої, в умовах якої установка була сформована. При незначних, поверхневих, «атрибутних» змінах нова дійсність ідентифікується відповідно помилковій установці та зняття останньої не відбувається. Людина продовжує сприймати, оцінювати та діяти в політико-правовій дійсності за старими стереотипами.

Вищенаведене актуалізує, на нашу думку, необхідність здійснення аналізу сталих змістовних компонентів політико-правової свідомості громадян нашої держави, особливо найбільш активної її частки – сучасної молоді.

Політико-правова свідомість – це органічна складова політичної та правової системи сучасного суспільства, що пов'язана з формуванням, функціонуванням та розподілом влади в суспільстві та державі. Вона закономірно включає в себе відношення до влади та закону з боку різних політичних груп, організацій та окремих індивідів, усвідомлення та засвоєння ними в певній мірі політичних ідей та правових інститутів, форм, способів керування та обумовлених цими інваріантами конкретної політичної та правової діяльності.

Характеристики політико-правової свідомості сучасної молоді є результатом процесу її соціалізації в умовах складних політико-правових перетворень в нашій державі. Нелінійний, не спрямований в певному напрямку процес утворення політико-правової свідомості сучасної молоді людини призвів до виникнення її деформацій.

Серед існуючих дефектів, притаманних політико-правовій свідомості сучасної молоді виокремлюються наступні: відчуження, необхідності активної участі, тотального самоуправління, апатичності до політичного життя, викривленого уявлення про політику, відсутність усвідомлення власної ролі в управлінні політичних процесів у державі, переоцінка власних можливостей в законотворчій діяльності. Вищенаведені дефекти політико-правової свідомості сучасної молоді, безумовно, не окреслюють всі можливі її негативні деформації. Зазначена проблема потребує подальших ґрунтовних теоретико-емпіричних досліджень та опрацювань.

Кушакова-Костицька Н.В., професор кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, заслужений юрист України

ІНФОРМАЦІЙНА ЕТИКА ЯК ПІДґРУНТЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Дедалі стає очевидним, що розвиток кіберпростору породжує все більше проблем етичного та психологічного характеру у зв'язку із впливом на психіку та маніпуляцією свідомістю, іноді аж до самого її руйнування.

Внаслідок етичних проблем, з якими стикаються користувачі мережі, з'явилися і відповідні нові терміни - комп'ютерна та інформаційна етика (інфоетика), розробляються нові етичні кодекси для Інтернет-провайдерів та користувачів, принципи комп'ютерної етики тощо (див., наприклад, "Information Ethics: Privacy, Property, and Power" (ed. Adam D. Moore, 2005), Herman T. Tavani Ethics & Technology: Issues in an Age of Information and Communication Technology (2004), A Declaration of the Independence of Cyberspace (1996), Code of Ethics for the Information (2007)).